

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118 0 П 000158 09 Rev
Бањалука, 6.10.2010. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Стаке Гојковић и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца С. Г. из П., кога заступа пуномоћник Б. Ч. адвокат из П., против тужене ЈП РТ РС из Б. Л., коју заступа пуномоћник Р. П., адвокат из Б. Л., ради поништења рјешења и исплате накнаде, в.с.14.022,80 КМ, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 014-0-Гж-07-000419 од 30.12.2008. године, на сједници одржаној 6.10.2010. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Сокоцу, Одјељење у Источном Сарајеву број 089-1-П-06-000 307 од 1.6.2007. године одбијен је као неоснован захтјев тужиоца којим је тражио да се утврди да му је радни однос престао на незаконит начин и да се поништи рјешење тужене о престанку радног односа број 720/03 од 28.2.2003. године и одлука генералног директора тужене број 02-827/03 од 30.4.2003. године, као незаконити, да се тужилац врати на радно мјесто расвјетљивача у ИТЦ И. С. или на друго радно мјесто које одговара његовим радним квалификацијама, те да се тужена обавезе да му на име изгубљене зараде исплати износ од 14.022,80 КМ са законском затезном каматом на сваки мјесечни износ почев од дана подношења тужбе до исплате, накнаду за топли оброк, регрес и зимницу у износу који ће бити утврђен вјештачењем по вјештаку финансијске струке, са припадајућим законским затезним каматама почевши од доспјећа сваког појединачног износа до исплате. Тужилац је обавезан да туженом надокнади трошкова парничног поступка у износу од 2.895,00 КМ.

Пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 014-0-Гж-07-000 419 од 30.12.2008. године, жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужилац побија другостепену одлуку због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се оспорена пресуда преиначи тако да се његовом тужбеном захтјеву удовољи уз накнаду трошкова парничног поступка, укључујући и трошкове ревизијског поступка.

У одговору на ревизију тужена побија наводе ревизије и предлаже да се одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

У овој парници тужилац коначно постављеним тужбеним захтјевом на рочишту за главну расправу одржаном 25.4.2007. године тражи да се пониште акти тужене на основу којих му је престао радни однос, враћање на рад и да се тужена обавезе да му на име накнаде плага исплати износ од 14.022,80 КМ са припадајућом затезном каматом, исплату накнаде за топли оброк, регреса и зимнице који ће бити утврђени.

На основу резултата доказног поступка нижестепени судови су утврдили да је тужилац био запослен код тужене на пословима и радним задацима расвјетљивач у ИТЦ С. С. (сада И. С.) све до доношења рјешења о престанку радног односа, чију законитост оспорава у овој парници. Рјешење о престанку радног односа тужиоцу тужена је донијела на основу одредбе члана 113. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, бр. 38/00, 41/00, 47/02, 38/03, 66/03 и 55/07 – у даљем тексту: ЗР). У поступку је утврђено да је тужена у току 2002. године била у тешком финансијском стању, да је ту годину завршила са великим губитком и неизмиреним обавезама по основу јавних прихода и да је директор тужене у складу са законском обавезом, ради превазилажења тог стања сачинио Програм ефикасне рационализације и изласка из кризе. У том циљу, као једна од мјера, успиједило је доношење новог акта о организацији и систематизацији радних мјеста 24.2.2003. године. У то вријеме код тужене је било запослено укупно 586 радника, а у складу са организационим промјенама, укључујући и промјену сједишта тужене, рјешење о престаку радног односа добило је укупно 55 радника. Новим актом о организацији и систематизацији радних мјеста укинута је радно мјесто расвјетљивач-електричар у ИТЦ С. С., које је било предвиђено актом из 1998. Тужилац има стручну спрему ВКВ енергетичар и тужена нема могућности да га распореди на друго радно мјесто према стручној спреми. Код тужене је предвиђено укупно 8 радних мјеста за које је предвиђена стручна спрема коју посједује тужилац, али сва та радна мјеста су попуњена.

Код таквог стања чињеница нижестепени судови су закључили да тужена није била у обавези да поступи по одредбама члана 124. и 125. ЗР, јер није престао радни однос више од 10% радника од укупног броја запослених, а пошто радно мјесто расвјетљивач-електричар на коме је тужилац радио новом организацијом и систематизацијом радних мјеста није предвиђено и нема могућности да се тужилац распореди на нове одговарајуће послове, да је оспорено рјешење о престанку

радног односа у складу са одредбама члана 113. став 1. тачка 2. ЗР, па су тужбени захтјеви тужиоца одбили као неоснован.

Оспорена одлука је правилна и законита.

Није спорно да је тужилац радио на радном мјесту расвјетљивач-електричар и да му је радни однос, према садржају оспореног рјешења о престанку радног односа и одлуци тужене којом је одбијен његов приговор, престао због економских и организационих разлога у смислу члана 113. став 1. тачка 2. ЗР.

Наведеном законском одредбом прописано је да послодавац може раднику отказати уговор о раду ако се из економских, организационих и технолошких разлога укаже потреба за престанком рада радника. Отказ уговора о раду у овом случају послодавац може дати ако, с обзиром на своје економско стање, производне и друге радне капацитете и организацију рада, као и радне способности и стручну спрему радника, не може раднику обезбиједити други одговарајући посао.

Актом о организацији и систематизацији радних мјеста од 24.02.2003. године смањен је број радника у ИТЦ С. С., тако да није предвиђено радно мјесто расвјетљивач-електричар које послове је до тада обављао тужилац. Смањењем броја запослених усљедило је због тешке економске ситуације у пословању тужене, што током поступка није ни било спорно међу парничним странкама. Тужилац је током поступка тврдио, а то понавља и у ревизији, да има стручну спрему ВКВ енергетичара и да је према својим стручним квалификацијама могао бити распоређен на одговарајуће радно мјесто у Б. Л. или у било ком другом мјесту, али да тужена није ништа предузела да га распореди на друго радно мјесто.

Ови наводи ревидента не могу се прихватити основаним.

Радно мјесто на које је био распоређен тужилац укинута је новим актом о организацији и систематизацији радних мјеста. Проведеним доказима је утврђено да су радна мјеста предвиђена новом систематизацијом на која би тужилац могао бити распоређен према свим квалификацијама, за које тврди да их има, попуњена. Тужилац не спори да послове на тим радним мјестима обављају радници који су били у радном односу код тужене, али сматра да је тужена била дужна да утврди да ли тужилац у односу на њих има боље стручне и радне квалификације. Супротно тврдњи ревидента, такву обавезу послодавац има када се из организационих, економских и технолошких разлога укаже потреба за смањењем броја извршилаца на одређеном радном мјесту, а не када је радно мјесто потпуно укинута, као што је овдје случај.

Неосновано тужилац у ревизији инсистира на повреди одредаба члана 124. и 125. Закона о раду. Број радника (55) којим је код тужене због организационих промјена и економских тешкоћа престао радни однос мањи је од 10% од укупног броја у то вријеме запослених радника код тужене (586), па тужена није била дужна да према наведеним одредбама ЗР уз консултације са синдикатом сачињава

програм збрињавања вишка радника. Ипак, према утврђењу нижестепених судова прије доношења новог акта о систематизацији радних мјеста тужена је упознала синдикат о активностима и провођењу мјера у погледу рационализације радне снаге и достављала синдикату све приговоре радника.

Тачни су наводи ревизије да је другостепени суд, поред напријед наведених разлога, у образложењу оспорене одлуке навео да је тужилац након отказа радног односа примио заостале плате и отпремнину, па да се прихватањем отпремине сагласио са престанком радног односа. Међутим, другостепени суд своју одлуку није засновао на тој чињеници, како то жели приказати ревидент, него управо на утврђењу да је из организационих и економских разлога радно мјесто на коме је тужилац обављао послове укинута новим актом о систематизацији те да је због тога престала потреба за његовим радом.

Из напријед наведених разлога ревизија тужиоца је одбијена као неоснована примјеном одредби члана 248. у вези са чланом 241. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 и 49/09) .

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић